Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U103544

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-09-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мамотенко Алла Віталіївна
2. Mamotenko Alla V.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.13

Назва наукової спеціальності: Фізіологія людини і тварин

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 21-09-2021

Спеціальність за освітою: Педагогіка і методика середньої освіти. Біологія

Місце роботи здобувача: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.198.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут фізіології імені О. О. Богомольця Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417093

Місцезнаходження: вул. Богомольця, буд. 4, м. Київ, 01024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.39

Тема дисертації:

1. Нові підходи до корекції розладів адренокортикальної та репродуктивної систем щурів за умов змін режиму освітлення

2. New approaches to the correction of disorders of the adrenocortical and reproductive systems of rats under conditions of changes in the lighting regime

Реферат:

1. Дисертація присвячена розв’язанню актуальної проблеми сучасної фізіології – встановленню причинних наслідків деструктивного впливу довготривалих змін режиму освітлення на адренокортикальну і репродуктивну системи щурів та пошуку комплексних підходів щодо їхньої фармакологічної корекції. Здійснено оцінку дії мелатоніну та ефективності підсилення його антиоксидантних та моделюючих ефектів за рахунок додаткового сумісного введення у раціон щурів біодобавки спіруліни. Виявлено, що моновведення мелатоніну ефективно запобігало розвитку деструктивних явищ, викликаних зміною режиму освітлення, що підтверджувало важливість нормальної секреторної функції епіфізу для регуляції багатьох систем організму, зокрема, надниркових залоз. Отримано експериментальні докази доцільності та високої

ефективності застосування препаратів мелатоніну при гіпогонадизмі, в патогенезі якого основною причиною є тривала мелатонінова недостатність. Однак, хоча самостійне введення піддослідним тваринам у курсовому режимі мелатоніну суттєво поліпшувало показники морфофункціонального стану досліджуваних залоз внутрішньої секреції, проте воно їх остаточно не нормалізувало. Визначено, що додаткове застосування біодобавки спіруліни підсилювало протективну дію мелатоніну, тобто спостерігався синергетичний ефект. Більш висока реактивність до впливу мелатоніну та спіруліни спостерігалась у самиць. Виявлено, що статистично значиме зниження індексу тестостерон/естрадіол у самців та його підвищення у самиць є свідченням зменшення адаптаційних можливостей організму та гострої реакції на стресовий чинник, яким є довготривала зміна режиму освітлення. Показана висока ефективність використаної схеми курсового сумісного профілактичного застосування мелатоніну у комплексі із спіруліною для превентивного зниження ризику репродуктивних та адренокортикальних розладів у тварин обох статей. Використана схема курсового введення мелатоніну сумісно зі спіруліною може розглядатися як ефективний засіб профілактики розвитку гіпопінеалізму та порушень ендокринної системи, які обумовлені пролонгацією фотоперіоду. Відпрацьовану у роботі схему їх профілактичного курсового введення, завдяки своїй безпечності та високому ступеню протективних ефектів, можна рекомендувати для застосування у групах ризику світлового десинхронозу.

2. The dissertation is devoted to solving the topical problem of modern physiology – establishing the causal consequences of the destructive effects of long-term changes in lighting mode on the adrenocortical and reproductive systems of rats and the search for integrated approaches to their pharmacological correction. The effect of melatonin and the effectiveness of enhancing its antioxidant and moderating effects due to additional co-introduction of spirulina bioadditive into the diet of rats has been evaluated. It has been found that the introduction of melatonin effectively prevented the development of destructive phenomena caused by changes in lighting, which confirmed the importance of normal secretory function of the pineal gland for the regulation of many body systems, including the adrenal glands. Experimental evidence of the feasibility and high effectiveness of melatonin in hypogonadism, in the pathogenesis of which the main reason has been prolonged melatonin deficiency has been obtained. However, although self-administration of melatonin in experimental animals in the course mode significantly has improved the indicators of morphofunctional state of the endocrine glands, but it has not been completely normalized them. It has been determined that the additional use of spirulina bioadditive has enhanced the protective effect of melatonin, ie there was a synergistic effect. Higher reactivity to melatonin and spirulina has been observed in females. It has been found that a statistically significant decrease in the testosterone/estradiol index in males and its increase in females is evidence of a decrease in the adaptive capacity of the body and an acute response to stress, which is a long-term change in lighting. The high efficiency of the used scheme of course compatible prophylactic use of melatonin in combination with spirulina for preventive reduction of the risk of reproductive disorders in animals of both sexes is being shown. The used scheme of course administration of melatonin in combination with spirulina could be considered as an effective means of preventing the development of hypopinealism and and disturbances of endocrine system which are caused by prolongation of a photoperiod. The scheme of their preventive course introduction, worked out in the work, due to its safety and high degree of protective effects, can be recommended for use in risk groups of light desynchrony. The scheme of their preventive course introduction, worked out in the work, due to its safety and high degree of protective effects, could be recommended for use in risk groups of light desynchrony.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Комісова Тетяна Євгенівна
2. Komisova Tetyana Yevgenivna

Кваліфікація: к.б.н., 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Янчій Роман Іванович
2. Yanchiy Roman I

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сачинська Ольга Володимирівна
2. Sachynska Olga V

Кваліфікація: к. б. н., 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Кришталь Олег Олександрович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Сагач Вадим Федорович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.